

Byrden, forekommer mig ikke at være nogen afgjørende Grund til ikke at indrømme de private Lodseiere den Lettelse, som de ifølge Vilighed synes at have Krav paa. Forøvrigt skal jeg gjentage, at den Lettelse for Communen, hvorom der er Spørgsmaal, dog ikke kan siges at være af den Betydning, som den ærede Minister meente. Det er vel sandt, at, medens Hartkornsbyrden nu anslaaes til 38 $\text{p. pr. Td. Hartkorn}$, vil den efter Lovudkastet kun blive 24 $\text{p. pr. Td. Hartkorn}$, altsaa forsaavidt faaer Communen en Lettelse af 14 $\text{p. pr. Td. Hartkorn}$, men det maa ikke glemmes, at til denne Udgift for Communen kommer Løn til Klitfogden, som vel nok kan løbe op til nogle Skilling pr. Td. Hartkorn . Og endelig skal jeg gjøre opmærksom paa, at skjøndt den ærede Minister naturligtviis ogsaa har Ret i den Bemærkning, at man ingenlunde kan sige, at hvad der udredes af de private Lodseiere, ogsaa udredes af Communen, at man ikke saaledes kan slaae Communens og de private Lodseieres Interesser i Hartkorn, kan man paa den anden Side ikke gaae til den Yderlighed at trække en bestemt og skarp Afskillelse mellem Communens og dens enkelte Beboeres Interesse. En Commune kan ikke være ligegyldig ved, om der lægges større eller mindre Byrder paa en stor Deel af dens Beboeres Skuldre; det er ikke ligegyldigt for en Commune, om et større eller mindre Antal af dens Lodseiere blive overbeholdede eller ikke. Jeg skal slutte med at anbefale det ærede Thing at fastholde den Afstemning om dette Punkt, som fandt Sted ved denne Sags 2den Behandling.

Indenrigsministeren: Jeg maa begynde med at gjøre den ærede Ordsfører opmærksom paa en Feil i hans Berægnung, idet han sagde, at til den Byrde, jeg havde angivet, at der vilde komme til at paahvile Klitkommunernes Beboere, maatte tillige lægges Lønnen til Klitfogderne. Denne Løn er iberegnet, naar jeg har sagt, at Byrden beløb sig til 24 $\text{p. pr. Td. Hartkorn}$. Regnes ikke Klitfogdelønnen med, saa bliver det kun 19 $\text{p. pr. Td. Hartkorn}$, og saa vil Lettelsen altsaa ikke være 14 p. , men fulde 19 $\text{p. pr. Td. Hartkorn}$ for Klitkommunernes Hartkornseiere. Det er jo ibrigt et

mindre væsentlige Spørgsmaal, om Lettelsen for Klitkommunernes Hartkornseiere bliver 4—5 p. mere eller mindre; det er ikke dette, hvorom det dreier sig. Jeg maa gjøre den ærede Ordsfører opmærksom paa, at naar hans og Udvalgets Opgave har været den, at ville lette Eierne af Klitstrækningerne Byrden, forekommer det mig, at de have været meget uheldige i Formuleringen af deres Endringsforslag til det oprindelige Lovudkast, thi da maatte de have foreslaaet, som det er blevet foreslaaet af et enkelt Medlem i Landstinget, at den samlede Byrde, som efter Lovudkastet paahviler Klitkommunen plus Lodseierne, fordeeltes mellem disse to Parter i et andet Forhold; men, idet de have søgt at bevirke — og det glæder mig at høre den ærede Ordsfører udtale det med den Bestemtighed — idet de have søgt kun at bevirke en Lettelse for Eierne, ere de komne til tillige at bevirke en betydelig og i mine Tanker aldeles ubegrundet Lettelse for Communens Hartkornseiere. Jeg vilde langt lettere have kunnet slutte mig til et Forslag, der gik i den Retning, at fordele den samlede Ydelse fra Communen og Lodseierne paa en anden Maade i Forhold som to Trediedele til een Trediedeel, end til et Forslag, der formindsker begges Byrder. Thi dersom der kun var Tale om en anden Fordeling mellem disse to Contribuenter, var dog Principet fæst, det Princip, som det ogsaa glædede mig at høre, at den ærede Ordsfører erkjendte for at være fuldstændigt rigtigt, at naar man lægger Styrelsen i Kommunernes Haand, maa man ogsaa lægge Byrden derover, eller i alt Fald ikke, samtidsigt med at man overgiver Styrelsen til dem, formindste deres Byrder. Den ærede Ordsfører havde heller ikke Ret i, at det ikke kunde være Communen ganske ligegyldigt, hvorledes Klitseiernes Vilkaar vare. Ja, forsaavidt de ere Beboere i Communen, er det rigtigt, men dette er ikke givet. Allerede i dette Dilemma ere betydelige Klitstrækninger i Hænderne paa Folk, der ikke boe i disse Communer. Jeg troer altsaa, det er berettiget at sige, at de to Interesser, Lodseiernes Interesse og den Communes Interesse, som udreder Bidraget, paa ingen Maade falde sammen. Jeg skal meget beklage, om det ærede Thing atter nu